

सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत खरीप हंगाम २०२५ करिता अग्रीम राज्य हिस्सा पीक विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१५३०.०० कोटी इतका निधी योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार संबंधित विमा कंपन्यांना अदा करण्यासाठी योजनेच्या ESCROW बँक खात्यामध्ये उपलब्ध करून देण्याबाबत.

### महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: प्रपिवियो-२०२५/प्र.क्र.१७४/११ अ, ई.ऑ.क्र.११७७७५९

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२

तारीख: ०७ जुलै, २०२५

### वाचा -

- १) केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना, दि.६.११.२०२४
- २) केंद्र शासनाचे ESCROW खाते उघडणे बाबत पत्र क्र.११०१९/०१/२०२२-क्रॉप इन्शुर(एफटीएस-१११८७५), दि.१.४.२०२५
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
- ४) केंद्र शासनाचे ESCROW खाते उघडणे बाबत पत्र क्र.१३०१२/०३/२०२१-क्रेडीट-II-पार्ट(२), (एफटीएस-१५९८७७), दि.११.४.२०२५
- ५) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. प्रपिवियो-२०२५/प्र.क्र.६६/११- अ, दि.०९.०५.२०२५
- ६) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. एबख-२०२५/प्र.क्र.७३/२-अ, दि.०६.०६.२०२५
- ७) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. प्रपिवियो-२०२५/प्र.क्र.६६/११- अ, दि.२४.०६.२०२५
- ८) कृषि संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. प्रपिवियो/सां.८/ESCROW/प्र.क्र.०१/२-२५/२०२५, दि.१८.०६.२०२५

### प्रस्तावना :-

राज्यात “सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजना” राबविण्यास संदर्भ क्र.(५) अन्वये मान्यता देण्यात आली असून सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजना, खरीप हंगाम २०२५ ते रब्बी हंगाम २०२५-२६ या कालावधीत, भारतीय कृषि विमा कंपनी व आयसीआयसीआय लॉबार्ड जनरल इंशुरन्स कं.लि या २ विमा कंपनींमार्फत संदर्भ क्र.(७) येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत आहे.

केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना, दि.६.११.२०२४ तसेच केंद्र शासनाने दि.१.४.२०२५ व दि.११.४.२०२५ रोजीच्या पत्रांन्वये प्रधानमंत्री पीक विमा योजना अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने दिलेल्या सूचनांनुसार, खरीप २०२५ पासून प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेची सुरळीत अंमलबजावणी सुनिश्चित करण्यासाठी ESCROW बँक खाते सुरू करणे तसेच योजने अंतर्गत

विमा अर्ज करण्यापूर्वी मागील खरीप हंगामातील विमा नोंदणी नुसार एकूण देय राज्य विमा हप्त्यापैकी ५० टक्के राज्य हिस्सा अनुदान अग्रीम/प्रथम हप्ता म्हणून ESCROW बँक खात्यामध्ये वर्ग करणे ही पूर्व अट आहे. तदनुषंगाने संदर्भ क्र.(६) येथील शासन निर्णया अन्वये प्रस्तुत योजने अंतर्गत ESCROW बँक खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात आली असून आता संदर्भ क्र.(८) अन्वये कृषि आयुक्तालयाने सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत खरीप हंगाम २०२५ करिता अग्रीम राज्य हिस्सा पीक विमा हप्त्यापोटी, रक्कम रु.१५३०.०० कोटी इतका निधी योजनेच्या ESCROW बँक खात्यामध्ये उपलब्ध करून देण्याची विनंती केली आहे. त्यानुसार सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत खरीप हंगाम २०२५ करिता अग्रीम राज्य हिस्सा पीक विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१५३०.०० कोटी इतका निधी योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार संबंधित विमा कंपन्यांना अदा करण्यासाठी योजनेच्या ESCROW बँक खात्यामध्ये उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

### **शासन निर्णय :-**

केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना, दि.६.११.२०२४, तसेच, केंद्र शासनाने दि.१.४.२०२५ व दि.११.४.२०२५ रोजीच्या पत्रांन्वये प्रधानमंत्री पीक विमा योजना अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने दिलेल्या सूचना आणि तदनुषंगाने संदर्भ क्र.(८) अन्वये कृषि आयुक्तालयाने सादर केलेली मागणी यांचा विचार करता, सुधारित प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत खरीप हंगाम २०२५ करिता अग्रीम राज्य हिस्सा पीक विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१५३०.०० कोटी इतका निधी योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार संबंधित विमा कंपन्यांना अदा करण्यासाठी योजनेच्या ESCROW बँक खात्यामध्ये उपलब्ध करून देण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदरची रक्कम खरीप हंगाम २०२५ करिता वितरीत करण्यात येत असून त्याचा वापर यापूर्वीच्या इतर हंगामाकरीता अनुज्ञेय असणार नाही.

३. प्रस्तुत बाबींवर होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ करिता मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात यावा :-

**मागणी क्र. डी -३**

**२४०१ - पीक संवर्धन**

**११०, पीक विमा (००) (०८) प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेंतर्गत विमा हप्त्यासाठी अर्थसहाय्य (अनिवार्य) (अनिवार्य)**

**राज्य हिस्सा (२४०१ A ६६४), ३३- अर्थसहाय्य.**

४. सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणारा निधी प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनां व शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णयानुसारच खर्च करण्याची जबाबदारी आयुक्त (कृषि) यांची राहिल.
५. प्रस्तुत प्रयोजनार्थ सहायक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तर आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
६. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभाग अनौप. संदर्भ क्र.२४१/२०२५/व्यय-१, दि.२६.०६.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२५०७०७१५०२०१३६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. संचालक (कृषि प्र.व नि.), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
४. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
६. सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
८. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
९. वित्त विभाग (व्यय-१/ अर्थ-१३), मंत्रालय, मुंबई- ३२
१०. उप सचिव (११-अ / २-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
११. विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, लोक चेंबर्स, मरोल मरोशी नाका, मरोल. अंधेरी(पूर्व), मुंबई - ४०० ०५९.
१२. विभागीय व्यवस्थापक, आयसीआयसीआय लॉबार्ड जनरल इंशुरन्स कं.लि., आयसीआयसीआय हाऊस, ४१४, वीर सावरकर मार्ग, सिध्दीविनायक मंदिराजवळ, प्रभादेवी, मुंबई- ४०० ०२५.
१३. निवड नस्ती (कार्यासन ११-अ).